

ΤΑΧ. ΜΕΙΟ ΚΟΤΙΜΟΤΙΝΑ ΟΤΡΥΟΤ

Αρ. Αδείας
01-1323

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ἰωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Ὁργανο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Ἀθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 55ο - ΤΕΥΧΟΣ 573 ●
● ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012 ●

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. α' 29) ●

Μέσα στὸν κόσμο, ὄχι κόσμος

Ποιὸς κόσμος; Ποιὸ μῖσος;

Ὁ ἀληθινὸς χριστιανὸς, καὶ μάλιστα ὁ νέος ἄνθρωπος, πού ἀκολουθεῖ τὴ στρα-
τεία τῶν χιλιάδων νέων (στὴν ἡλικία) μαρτύρων καὶ παρθενομαρτύρων, δέν
ἔχει σχέσι μὲ τὸν «κόσμο». Ὁ κόσμος μισεῖ τοὺς χριστιανούς (Ἰωάν. ιε' 18).
Οἱ χριστιανοὶ ἀγαποῦν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου, τοὺς κοσμικοὺς, ἀλλὰ καμ-
μιὰ σχέσι δέν ἔχουν μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, μὲ τὸ συρμό τοῦ κόσμου, μὲ τὸ
φρόνημα τοῦ κόσμου.

Εἶναι πολὺ ἐντυπωσιακό, ὅτι ὁ Ἰωάννης, ὁ Μαθητὴς τῆς Ἀγάπης, προτρέπει
σέ... ἄρνησι ἀγάπης! «Μὴ ἀγαπᾶτε!»

● Λέει τέτοιο πρᾶγμα; Ναι, τὸ λέει, ἀλλὰ γιὰ ποιὸν τὸ λέει;

● Δηλαδή, προτρέπει σέ... μῖσος! Ναι, ἀλλὰ σέ τί ὀφείλουμε μῖσος, σέ ἀνθρώ-
πους ἢ σέ φαῦλες καταστάσεις;

Ἄς προσέξουμε, ποιὸ τὸ ἀντικείμενο τοῦ μίσους καὶ τῆς ἀποστροφῆς τῶν χρι-
στιανῶν.

Δέν εἶναι οἱ ἄνθρωποι. Εἶναι ὁ «κόσμος». Νά τί λέει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης:
«Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ
ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ» (Α' Ἰωάν. β' 15).

Ἡ λέξις «κόσμος» ἐδῶ εἶναι μὲ τὴν ἀρνητικὴν σημασία.

Στὴν Ἀγία Γραφή κυρίως μὲ τέσσερις ἐννοιες συναντᾶται ἡ λέξις «κόσμος».

● Κόσμος! Σημαίνει τὴ φύσι, πού ὁ Θεὸς ἔπλασε «καλὴν λίαν», πού εἶναι
πραγματικά «κόσμος», δηλαδή, κόσμημα, στολίδι. «Τὰ ἀόρατα τοῦ Θεοῦ ἀπό
κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις
καὶ θεϊότης» (Ρωμ. α' 20).

● Κόσμος! Σημαίνει τοὺς ἀνθρώπους τῆς γῆς. Γι' αὐτὸ τὸν κόσμον ἤρθε ὁ Θε-
ὸς στὴ γῆ. Αὐτὸ τὸν κόσμον ἀγάπησε ὁ Θεὸς τόσο πολὺ, «ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν
μοιογενῆ ἔδωκεν» (Ἰωάν. γ' 16). Αὐτὸ τὸν ἀνθρώπινο κόσμον ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ ἀλη-

θινά και έμπρακτα ό χριστιανός. Αύτός ό κόσμος καλείται ν' ακολουθήση τόν Χριστό, «τό φώς του κόσμου» (Ιωάν. η' 12).

● Κόσμος! Σημαίνει τόν πονηρό σαρφετό, τό κράτος του Διαβόλου. Ό Διάβολος ονομάζεται «κοσμοκράτωρ», διότι έπηρεάζει τόν κόσμο (Έφεσ. στ' 12).

Ό χωρίς Θεό κόσμος έχει τό δικό του πνεύμα. Γι' αυτό και ό απόστολος Παύλος αντιδιαστέλλει τό δικό του πνεύμα από τό πνεύμα του κόσμου. «Ό τό πνεύμα του κόσμου έλάβομεν» (Α' Κορ. β' 12).

Ό χωρίς Θεό κόσμος θεωρεί τή ζωή των χριστιανών μωρία, ενώ τή βλακεία του κόσμου τήν νομίζουν σοφία. Στην πραγματικότητα τό αντίθετο συμβαίνει. «Η σοφία του κόσμου τούτου μωρία παρά τῷ Θεῷ έστιν» (Α' Κορ. γ' 19).

● Κόσμος! Σημαίνει και τήν υπερβατή πραγματικότητα, τόν κόσμο του ουρανού Πατρός, τόν κόσμο της θείας μεγαλειότητας. Λέει ό Κύριος αντιδιαστέλλοντας τόν κόσμο του ουρανού, από τόν όποιο προέρχεται, μέ τόν κόσμο της γής, στόν όποιο ηρθε: «Υμεις εκ των κάτω έστε, έγω εκ των άνω ειμί· υμεις εκ του κόσμου έστε, έγω ούκ ειμι εκ του κόσμου τούτου» (Ιωάν. η' 23).

Ό διεφθαρμένος κόσμος

Ό τρίτος (όπως παραπάνω αναφέρεται) κόσμος, ό πονηρός και διεφθαρμένος, εκφράζεται μέ τό κοντράρισμά του στό θέλημα του Θεού. Έκδηλώνεται μέ τήν ποικίλη άμαρτία. Έχει τή φιλοσοφία του και τήν ιδεολογία του, τή βρωμιά του, τή μαγεία του. Έχει τά θέληγτρα του. Έχει τούς πειρασμούς του.

Αυτό τόν κόσμο δέν πρέπει νά αγαπάμε, κατά λόγο της Άγίας Γραφής.

Είνας ένας κόσμος γεμάτος μύσος (μέ ύψιλον), δηλαδή βδελυγμία, βρωμερότητα. Και σ' αυτό τόν κόσμο άρμόζει μίσος (μέ γιώτα), δηλαδή, άποστροφή. Τά του κόσμου τερπνά ό χριστιανός τά βλέπει ως άχυρα. Λέει ό ιερός Χρυσόστομος: «Όσπερ μυρίοι σταθμοί άχύρου

και χόρτου δέκα μαργαριτών ούκ άν ειεν άντάξιοι, ούτως ούδέ εκείνοι (οί άγιοι)». (Ε.Π.Ε. 25,226). Μετά φρασις: Όπως πολύ βάρος από άχυρο και χορτάρι δέν μπορούν νά συγκριθουν μέ δέκα μαργαριτάρια, έτσι δέν μπορούν νά συγκριθουν οί άγιοι μέ όλο τόν κόσμο.

Δέν γίνονται οί άνθρωποι του Θεού όργανα του κόσμου ούτε συμμετοχοι στη διαστροφή του κόσμου. Προσέχουν:

■ Νά μήν είσχωρήση μέσα τους τό πνεύμα και ή ψευτιά του κόσμου (Ματθ. ιγ' 22).

■ Νά μή νικηθουν από τις άμαρτωλές επιθυμίες. Άλλά μαζί μέ τόν Χριστό νά «νικουν τόν κόσμο» (Ιωάν. ιστ' 23)

■ Νά μή σαγηνευθουν από τά θέληγτρα και τις παρέες του κόσμου. Καθένας άγωνίζεται «άσπιλον έναντόν τηρείν από του κόσμου» (Ίακ. α' 27).

■ Νά μή φοβηθουν τά φόβητρα, τις άπειλές του αντίθετου κόσμου. Λέει ό Κύριος: «Ότι εκ του κόσμου ούκ έστε, άλλ' έγω έξελεξάμην ύμäs εκ του κόσμου, διά τουτο μισεί ύμäs ό κόσμος» (Ιωάν. ιε' 19).

■ Νά μή συσχηματισθουν και συστοιχηθουν στόν τρόπο της ζωής του κόσμου (Έφεσ. β' 2). Νά μή συμβιβασθουν μέ τόν κόσμο (Β' Κορ. στ' 14-18).

Προσκόλλησις σέ κοσμικά

Τό «Μή αγαπάτε τόν κόσμο μηδέ τά έν τῷ κόσμῳ» δέν αναφέρεται μόνο στόν άμαρτωλό κόσμο. Αναφέρεται και στά πράγματα του κόσμου, πού δέν είναι μέν άμαρτωλά αυτά καθ' έαυτά, άλλά μπορούν νά γίνουν άμαρτωλά μέ τήν υπερβολική προσκόλλησι σ' αυτά.

Η φύσις π.χ. δέν είναι άμαρτωλή. Άν όμως άπορροφηθουμε από τήν αγάπη στη φύσι, γινόμαστε φυσιολάτρες, πού σημαίνει προσκόλλησις και ειδωλοποίησης κοσμικών πραγμάτων.

● Ούτε, λοιπόν, νά είδωλοποιουμε πρόσωπα και πράγματα του κόσμου.

● Ούτε νά σαγηνευόμαστε από τις έλξεις του κόσμου, πού στη συνέχεια γίνονται ξεεις. Γιατί από αυτές τις κα-

ταστάσεις απουσιάζει ή αγάπη του Θεού.

● Ο χριστιανός ζή μέσα στον κόσμο, αλλά δεν γίνεται ένα με τον κόσμο.

Λέει ο ιερός Χρυσόστομος: «Καθάπερ ἥλιος ἐπαφίει τὰς ἀκτῖνας πολλαῖς κηλίσι, πάλιν αὐτὰς συστέλλει καθαρὰς, οὕτω καὶ ἡμεῖς, καὶ πολλῶ πλέον, ἐν μέσῳ τῷ κόσμῳ στρεφόμενοι, καθαροὶ διαμένομεν, ἂν ἐθέλωμεν, ὅσω καὶ μείζονα ἔχομεν». (Ε.Π.Ε. 18α,114). Μετάφρασις: «Ὅπως ἀκριβῶς ὁ ἥλιος, ὅταν ρίχνη τίς ἀκτῖνες του πάνω σέ πολλές βρωμιές, τίς συγκεντρώνει μετὰ πάλι καθαρές, ἔτσι καὶ μεῖς καὶ πολὺ περισσότερο. Συναναστρεφόμεστε μέ τον κόσμο, ἀλλά παραμένουμε, ἂν θέλουμε, καθαροί, ἀφοῦ διαθέτουμε ἀπείρως μεγαλύτερη δύναμη.

● Ο ἅγιος δέν θεωρεῖ ὄλο τον κόσμο μέ τούς θησαυρούς καὶ τὰ μεγαλεῖα του ἄξιον (ισοστάσιο), συγκρίνοντάς τον μέ τον Χριστό καὶ τή βασιλεία Του (Ἐβρ. ια' 38). Τί τελικά θά κερδήση, λέει ὁ Κύριος, ὁ ἄνθρωπος, ἂν κερδήση ὄλο τον κόσμο καὶ χάση τήν ψυχή του; (Μάρκ. η' 36).

Σημειώνει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «Κἄν τον κόσμον ἀντιστήσης ὄλον, τούς ἁγίους εὐρίσκω καθέλκοντας τον ζυγόν καὶ τιμωτέρους ὄντας» (Ε.Π.Ε. 25,226). Μετάφρασις: Καὶ ἂν ἀκόμα ὄλο τον κόσμο τον παραβάλης μέ τούς ἁγίους, θά δῆς, ὅτι ἡ ζυγαριά θά κλείνη πρὸς τό μέρος τους, διότι εἶναι τιμώτεροι ὄλου του κόσμου.

Τά αἰώνια, ὄχι τά πρόσκαιρα

Ο βασικός λόγος, πού δέν ἀξίζει τον κόπο νά προσκολλώμαστε στά κοσμικά, ἀκόμα καὶ στά ἠθικῶς ἀδιάφορα, εἶναι οὗτος: Ὅλα ἐδῶ εἶναι πρόσκαιρα.

● Ἀξίζει γιά τὰ πρόσκαιρα νά χάσουμε τά αἰώνια;

● Ἀξίζει:

■ Γιά λίγα λεπτά ἀμαρτωλῆς ἡδονῆς νά χάσουμε τήν αἰώνια εὐφροσύνη του παραδείσου;

■ Γιά λίγα χρήματα καὶ κτήματα νά χάσουμε «τόν κληρον» (Κολοσ. α' 22), τή μερίδα μας στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν;

■ Γιά τή λατρεία προσώπων καὶ πραγμάτων νά χάσουμε τήν ἀπόλαυσι του κάλλους του προσώπου του Θεού;

■ Γιά τίς χάντρες τῆς ψεύτικης χαρᾶς νά χάσουμε τὰ διαμάντια τῆς αἰωνίου ἀγαλλιᾶσεως;

Δέν εἴμαστε ἀνόητοι καὶ κοροῖδα, ὅταν διακυβεύουμε τά αἰώνια συμφέροντά μας, ὅταν ἀπεμπολοῦμε τά πρωτοτόκια τῆς βασιλείας του Θεού ἀντί πινακίου φακῆς του κόσμου αὐτοῦ; «Πᾶν τό ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκός καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία του βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ του πατρός, ἀλλ' ἐκ του κόσμου ἐστί.» (Α' Ἰωάν. β' 16). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Κάθε τι πού ὑπάρχει στον (χωρίς Θεό) κόσμο, ἔχει σχέση μέ τή σαρκική ἐπιθυμία (φιληδονία), μέ τήν ἐπιθυμία τῶν ματιῶν (πλεονεξία, φιλαργυρία), καὶ μέ τήν ἀλαζονική ἐπιθυμία τῆς ζωῆς (φιλοδοξία). Αὐτά ὄμως δέν εἶναι ἀπό τον Θεό Πατέρα. Προέρχονται ἀπό τό σατανικό κόσμο.»

● Ἐπιθυμία τῆς σαρκός:

Φοβερό πάθος ἡ σαρκική ἐπιθυμία. Καὶ ὅταν μιλάη γιά σαρκική ἐπιθυμία, δέν ἐννοεῖ μόνο τήν ἐπιθυμία γιά τὰ ἀκόλαστα πάθη τῆς σαρκός, ἀλλ' ἐννοεῖ κάθε ἀμαρτωλή ἐπιθυμία.

● Ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν:

Ὅλα ξεκινοῦν ἀπό τά μάτια, πού τροφοδοτοῦν τούς λογισμούς καὶ τίς κακές ἐπιθυμίες. «Ἐκ του ὄραν τίκτεται τό ἐρᾶν». Ἀπό τό βλέμμα γεννιέται ἡ ἐπιθυμία. Ἀχόρταγα τά μάτια στήν ἀπόλαυσι αἰσchrῶν θεαμάτων.

Πολλές σήμερα οἱ εὐκαιρίες γιά τέτοια ἀπόλαυσι. Πολλές οἱ προκλήσεις, πού ἐρεθίζουν τά μάτια. Σερβίρονται στά μάτια βρωμερά θεάματα. Ἄλλοτε προέρχονταν ἀπό κινηματογράφο, θέατρο, ἔντυπο, τηλεόρασι, βιντεοκασέτα. Τώρα τό «ίντερνέτ» σερβίρει τέτοιο ἐλκυστικό θέαμα, ὅστε λίγοι ἀντιστέκονται στήν ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν.

Ὁ ὀφθαλμοπορνεία ἔγινε ὀφθαλμολαγνεία. Καὶ αὐτῇ μέ τή σειρά της ἔγινε αἰσχρολατρεία. Ὁ «θεός», πού μέ ἄκρα σιγή καὶ σατανική «εὐλάβεια» προσκυ-

νείται σήμερα από μικρούς και μεγάλους, είναι τό «ιντερνέτ».

Ἄντί ψυχαγωγίας, ἔχουμε ψυχοκτονία. Τά μάτια γίνονται οἱ θυρίδες, ἀπό ὄπου εισορμοῦν οἱ δολοφόνοι τῆς ψυχῆς.

Δέν εἶναι τά μάτια ἀχόρταγα μόνο γιά βρώμικα θεάματα. Εἶναι ἀχόρταγα καί γιά τόν πλοῦτο. Δέν χορταίνει ὁ πλεονέκτης. Ὅλο καί περισσότερα ζητάει.

● Ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου:

Πρόκειται γιά τήν ἐπιδειξιολομανία. Τούς κοσμικούς καταλαμβάνει μαγία ἐπιδειξέως, μέ κάθε τρόπο καί μέσο.

Ἡ τριλογία τοῦ διαβόλου

Πῶς σώζεται ὁ χριστιανός ἀπό αὐτά τά τρία στοιχεῖα τοῦ κόσμου, ἀπό τήν τριλογία τοῦ διαβολικοῦ κόσμου, τή φιληδονία, τή φιλαργυρία, τή φιλοδοξία;

Ὅταν μπροστά του φέρη πάντοτε τήν παροδικότητα τοῦ ἐπίγειου κόσμου καί τήν αἰωνιότητα τοῦ οὐράνιου κόσμου. «Ὁ κόσμος παράγεται καί ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δέ ποιῶν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τόν αἰῶνα» (Α' Ἰωάν. β' 17).

- Ὁ κόσμος φεύγει.
- Ποτάμι εἶναι πού κυλάει.
- Ὀνειρο πού σβήνει.
- Σκιά πού παρέρχεται.

Γιά τήν προσωρινότητα τῶν παρόντων λέει ὁ Χρυσόστομος: «Ὁξύρροπος γάρ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἡ μεταβολή καί ταχεῖα ἡ μετάπτωσης. Τί οὖν ἂν εἴη τούτων καταγελαστότερον τῶν πρὸς τά παρόντα κεκηνησῶν μέν καί προσηλωμένων, τῶν δέ διηνεκῶς ὄντως καί ἀεί μενόντων ταῦτα προτιμότερα ἡγουμένων;» (Ε.Π.Ε. 30,508).

Μετὰ φρασις: Εἶναι πολύ γρήγορη ἡ μεταβολή τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων καί γρήγορη ἡ μετάπτωσης ἀπό τή μιά κατάστασι στήν ἄλλη. Τί λοιπόν εἶναι πῶ καταγελαστο ἀπό τό νά ἀπορροφῶνται οἱ ἄνθρωποι ἀπό τά πράγματα τῆς παρουσίας ζωῆς καί νά προσηλωθῶνται σ' αὐτά καί νά τά θεωροῦν προτιμότερα ἀπό τά μένοντα καί αἰώνια;

● Ἐνας μένει αἰώνια στή δόξα τοῦ Θεοῦ: Ἐκεῖνος πού ἐφαρμόζει σέ ὅλα τά ζη-

τήματα τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. «Ὁ ποιῶν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τόν αἰῶνα».

Μαζί μέ τόν ἱερό Αὐγουστῖνο δέεται:

«Κύριε, νά μπορέσω νά γλυτώσω “καθώς περπατῶ μέσα σέ τόσες παγίδες” (Ἰώβ κβ' 10). Ὅπως εἶπε αὐτός, πού τίς εἶδε, ὅτι “ὅλα σαυτὸν τόν κόσμο εἶναι ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκός, ἡ ἐπιθυμία τῶν ματιῶν, ἡ ματαιότητα καί ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου” (Α' Ἰωάν. β' 16).

Νά, Κύριε καί Θεέ μου. Νά, “ὅλος ὁ κόσμος γεμάτος μέ τίς παγίδες τῶν ἐπιθυμιῶν, τίς ὁποῖες ἐτοίμασαν γιά τά πόδια μου” (Ψαλμ.56,6). Ποιός θά τίς ἀποφύγη αὐτές; Σίγουρα αὐτός ἀπό τόν ὁποῖο θά ἀφαιρέσης τήν ὑπερφήνεια ἀπό τά μάτια του, ὥστε νά μή συλληφθῆ ἀπό τήν ἔπαρσι τῶν ματιῶν».

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Ἐπίκαιρο βιβλίον τοῦ ἀρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκη

Προσέγγισις στό μυστήριο τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως.

Σελ. 128. Τιμᾶται 2,5 εὐρώ. Προσιτό γιά ἀναμνηστικό δῶρο σέ μέλη ἐκκλησιαστικῶν συνάξεων.

Τηλ.: 2103212713 - 2109765440.

Νεανίας, ἄγγελος στὸν οὐρανό
† Βασίλειος Δαρδανός, φοιτητής

«Δέν φοβᾶμαι τὸ θάνατο»

Τὸν περασμένο Αὐγούστο φτερούγισε γιὰ τὸν Οὐρανὸ ἡ ἀγνή ψυχὴ τοῦ 19χρονου Βασιλείου Δαρδανοῦ, ἀπὸ τὸν Ἄλιάρτο - Βοιωτίας. Τελευταῖος γυῖός τοῦ εὐσεβοῦς ἱερατικοῦ ζεύγους π. Παναγιώτῃ καὶ Μαργαρίτας, δοκίμασε τὸν πόνο ἀπὸ τὴ λεγόμενη ἐπάρατο νόσο λίγο μετὰ τὴν ἐπιτυχία του στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐπὶ ἓνα χρόνο φοίτησε στὸ σχολεῖο τοῦ πόνου καὶ πῆρε ὁμολογουμένως ἄριστα. Τὸ πτυχιό τὸ πῆρε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἀγωνοθέτου Χριστοῦ.

Στὴ συνέχεια δημοσιεύουμε τὴν προσλαλιά τῆς θεολόγου μητέρας του Μαργαρίτας, κατὰ τὴν ἐξόδιο ἀκολουθία, στὴν ὁποία προέστη ὁ Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας π. Γεώργιος. Ἡ πίστις της θυμίζει μητέρες μαρτύρων καὶ ἡρώων.

Θέλω νὰ πῶ ἓνα λόγο ἀπλό γιὰ τὸ Βασίλη μας, πού νὰ ταιριάζει στὴν καθαρότητα τῆς καρδιάς του, στὴ δυνατή του πίστη, στὸν τρόπο πού περπάτησε τὴν μαρτυρική του πορεία.

Σήμερα σᾶς παρακαλοῦμε, μὴν ψάχνετε γιὰ ἀπαντήσεις λογικὲς τοῦ παρόντος καιροῦ. Σήμερα σᾶς παρακαλοῦμε ἐμεῖς, ἡ οἰκογένειά του, ἀρπάξτε τὴν εὐκαιρία νὰ περάσετε στὴν ἄλλη λογική, στὴ σχοινοβασία τῆς πίστεως, στὴν ἄλλη ἀνάγνωση τῆς ζωῆς. Γιατί σ' αὐτὴ τὴ διαδρομὴ ὁ Βασίλης ἔτσι περπάτησε καὶ ἀγάπησε τὴ δοκιμασία του καὶ μᾶς ἔλεγε συχνά:

«Εἶναι ἡ καλύτερη χρονιά τῆς ζωῆς μου· ἡ ἀσθένεια εἶναι εὐλογία καὶ εὐκαιρία».

Καὶ ὅσο ἡ ἀσθένεια ἐφθειρε τὸ νεανικό του σῶμα, τόσο ἀνανέωνε τὸ πνεῦμα του καὶ καθάριζε τὴν ψυχὴ του.

Ὁ μικρότερός μας προπορεύεται σήμερα. Ἴσως καὶ ὁ καλύτερός μας. Καὶ εἶναι! Ἄν καὶ ἔζησε λίγο, σὰ νὰ συμπλήρωσε χρόνια πολλά. Καὶ ὁ Κύριός μας τὸν δοκίμασε καὶ τὸν βρῆκε ἄξιο γιὰ τὸν ἑαυτό Του.

Ὁ Βασίλης στὴν ἀρχὴ τῆς δοκιμασίας του ἔλεγε:

«Ἴσως ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς νὰ εἶναι ἡ ἀγιότητα».

Καὶ στὸ τέλος ἔλεγε:

«Θέλω τὴν ἀγιότητα. Δέ φοβᾶμαι τὸν θάνατο».

Μᾶς ἔλεγε συχνά:

«Φοβᾶμαι, μὴπως χάσω τὸν παράδεισο».

Γι' αὐτὸ σήμερα, ἄς σκεφτοῦμε μέ τὴ λογική τοῦ Βασίλη, τὴν ξένη γιὰ τὸν κόσμο, ἀφοῦ γι' αὐτὸν εἴμαστε ἐδῶ, καθὼς προπορεύεται ὅλων μας στὴν οὐράνια πατρίδα.

Ἐμεῖς, πού τοῦ κρατήσαμε τὸ χέρι ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος, ξέρομε, ἔχομε τὴν βεβαιότητα, πὼς ὁ Βασίλης μας «μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν», ἀφοῦ ἀξιοποίησε καὶ τελειοποίησε στὴν πολὺμηνη δοκιμασία του, ὅλα του τὰ χαρίσματα: τὴν ὑπομονή, τὴν εὐγένεια, τὴν ταπείνωση, τὸ ἄριστο ἦθος, μὰ πάνω ἀπὸ ὅλα τὴ βαθιὰ του πίστη στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Μοῦ ἔλεγε λίγες μέρες πρὶν φύγει:

«Ξέρει Ἐκεῖνος, ξέρει, γιατί τὰ ἐπέτρεψε ὅλα».

Αὐτὴ του τὴν πίστη κληροδοτεῖ σ' ἐμᾶς. Αὐτὸ μᾶς ἀφήνει τὸ παιδί μας. Εἴμαστε εὐγνώμονες σήμερα στὸ Θεό, πού μᾶς ἀξίωσε νὰ κουβαλήσουμε αὐτὸ τὸ Σταυρό, ἐλάχιστα νὰ μιμηθοῦμε τὴν ἀγάπη Του, καὶ πού μᾶς ἔδωσε τὴ δύναμη, τὴν ἀπόφαση

Ἡ ἑορτὴ 8 Μηνός

25 Δεκεμβρίου - Χριστούγεννα

Περιβολή, μεταβολή

Θ αυμάζουμε μέ μοναδική ἔκστασι τήν ἕνα νθρώπησι τοῦ Θεοῦ Λόγου. Τί ὑπέροχες ἀντιθέσεις στό ὑπερφυές μυστήριο!

- Στή φτωχική φάτνη ὁ Μεγάλος Θεός!
- Ἀνάμεσα στά ἄλογα ζῶα ὁ Θεός Λόγος!
- Στά ταπεινά τῆς γῆς ὁ Ὑψηλός Θεός! Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Τό ὑψηλόν, τῶ*

στήν καρδιά μας, τήν ἐσωτερική εἰρήνη νά σταθοῦμε.

Εἴμαστε εὐγνώμονες στό Θεό, πού ἔστειλε τό Βασίλει στή ζωή μας, 19 χρόνια πρίν, καί μᾶς ἀξίωσε νά μεγαλώσουμε ἕνα παιδί, πού μᾶς χάρισε τόσες καί μόνο χαρές καί στάθηκε τόσο ἄξια ἀπέναντι στή χάρη τοῦ Θεοῦ καί τή δέχτηκε στήν καλή γῆ καί τήν καρποφόρησε.

Ὅμως στήν πορεία δέν ἦμασταν μόνοι. Ἡ δοκιμασία τοῦ παιδοῦ μας ἔδωσε στήν ἀγάπη τήν εὐκαιρία νά ξεδιπλωθεῖ μέσα ἀπό τήν προσευχή καί τή θερμή συμπαράσταση ὄλων σας μέ κάθε τρόπο.

Σεβασμιώτατε, ἐπίσκοπε ἀληθινέ τῆς καρδιάς μας, σᾶς εὐχαριστοῦμε. Δέν μπορῶ νά πῶ γιά ποιό ἀπό ὅλα, ἀπό τήν πρώτη ὡς τήν τελευταία στιγμή. Γιά ὅλα. Ὁ Κύριος γνωρίζει, καί μεῖς, πού γευτήκαμε μᾶς ἀληθινῆς πατρικῆς παρουσίας.

Ὅλους σας, σᾶς εὐχαριστοῦμε. Αὐτούς, πού κουράστηκαν μαζί μας τίς μέρες καί τίς νύχτες τῶν θεραπειῶν καί τοῦ πόνου. Καί ιδιαίτερα τούς νέους συνεργάτες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, πού σάν ἀληθινά ἀδέλφια συνόδεψαν ὅλο μας τόν ἀνήφορο.

Εὐχαριστοῦμε αὐτούς, πού ὕψωσαν

θερμό λόγο ἰκεσίας στήν προσευχή τους γιά μᾶς· νά γνωρίζουν, ὅτι ἡ προσευχή τους μᾶς περιέβαλε ὡς τείχος ἀπρόσβλητο, σέ πολύ δύσκολες στιγμές, πού φαίνονταν ἀξεπέραστες.

Εὐχαριστοῦμε τό ἐξαιρετικό προσωπικό τοῦ νοσοκομείου, πού ἀγκάλιασαν τό παιδί μας, τό φρόντισαν μέ τόση ἀγάπη καί εὐγένεια, τοῦ ἔκαναν πιό εὐκολες τίς δύσκολες ὥρες τῆς νοσηλείας, ἀφήνοντας καί σέ μᾶς τήν γλυκιά αἴσθησι, πῶς τό παιδί μας εἶχε τήν καλύτερη φροντίδα, πού θά μπορούσε νά ἔχει.

Βασίλει, γλυκιά μας λαχτάρα καί ἀγάπη, καλό σου ταξίδι!

Σ' εὐχαριστοῦμε, ἀγόρι μου γλυκό, γιά ὅλα ὅσα ξέρομε καί γι' αὐτά πού δέν μπορούμε νά κατανοήσουμε.

Ἐσύ, πού προπορεύεσαι, τώρα πιά ξέρεις, πῶς παίρνεις τό βραβεῖο τῆς ἄνω κλήσεως, γιατί τό πόθησες κι ἀγωνίστηκες γι' αὐτό. Καλόν παράδεισο, ἀγόρι μου, καί καλή ἀντάμωσι στήν κοινή μας πατρίδα, νά μοιραστοῦμε μαζί σου αὐτό πού ἦδη προγεύεσαι.

«*Ποῦ σου, θάνατε, τό κέντρον; Ποῦ σου, Ἄδη, τό νίκος;*».

Χριστός Ἀνέστη!

ταπεινῶ προσομιλοῦν, αὐτό μὲν οὐδέν εἰς τὴν οἰκείαν παραβλάπτεται δόξαν, ἐκείνο δὲ ἀπὸ τῆς πολλῆς ἀνίστησι ταπεινότητος» (Ε.Π.Ε. 12,634). Μετάφρασις: Ὅταν τὸ ὑψηλὸ ἔρχεται σέ ἐπαφή μὲ τὸ ταπεινὸ, αὐτό μὲν δὲν χάνει τίποτε ἀπ' τῆ δόξα του, ἐκείνο ὁμῶς τὸ ἀνυψώνει.

Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ περιεχόμενο τῆς πίστεώς μας. Αὐτός, πού εἶναι ἡ οὐσία τῆς Θεότητος, ἐγινε κατ' οὐσίαν καὶ ἄνθρωπος, χωρὶς νά μεταβληθῆ καθόλου ἢ θεία οὐσία.

Ὁ Βασιλιάς περιβάλλεται ράκη ἀνθρώπου, δούλου, χωρὶς ὁμῶς νά χάσῃ καθόλου τὸ ἔνδοξο μεγαλεῖο Του. Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «Οὕτω πῶς καὶ βασιλεύς, πτωχῶ καὶ πένητι διαλεγόμενος μετὰ σπουδῆς καὶ εὐνοίας, ἑαυτὸν μὲν οὐδέν ἥσχυεν, ἐκείνον δὲ παρὰ πᾶσι περιβλεπτον ἐποίησεν εἶναι καὶ λαμπρόν» (Ε.Π.Ε. 12,636). Μετάφρασις: Ἔτσι περίπου καὶ ἕνας βασιλιάς, ὅταν μιλή μ' ἕνα φτωχὸ καὶ ἄσημο, μὲ ἐνδιαφέρον καὶ εὐνοια. Τὸν μὲν ἑαυτὸ του δὲν τὸν κατατροπιάζει, ἐνῶ τὸν ἄσημο τὸν ἀναδεικνύει ἐπιφανῆ σέ ὅλους.

• Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ οὐσία τῆς Θεότητος, πού μὲ τῆ σάρκωσί Του δὲν μετεβλήθη. Ἡ μεταβολή γίνεται πρὸς τὰ πάνω, δὲν γίνεται πρὸς τὰ κάτω. Ὁ ἄνθρωπος μεταβάλλεται μὲ τῆ δύναμι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆ χάρι καὶ γίνεται ἅγιος. Ὁ Θεὸς δὲν μεταβάλλεται.

Περιβάλλεται τὴν ἀνθρώπινη φύσι καὶ γίνεται ἄνθρωπος, χωρὶς νά πάψῃ νά εἶναι καὶ Θεός. Ὅποιος μεταβάλλεται, παύει νά εἶναι ἐκείνο, πού ἦταν.

• Ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος μεταβάλλεται καὶ γίνεται ἅγιος, παύοντας νά εἶναι αὐτό, πού ἦταν.

Ὁ θνητὸς μεταβάλλεται σέ ἀθάνατο, παύοντας νά εἶναι αὐτό, πού ἦταν.

Τὸ νερὸ μεταβάλλεται σέ κρασί στό γάμο τῆς Κανᾶ, παύοντας νά εἶναι νερό, πού ἦταν.

Τὸ κρασί μεταβάλλεται, στό μυστήριό τῆς θείας Εὐχαριστίας, καὶ γίνεται αἷμα Χριστοῦ, παύοντας νά εἶναι κρασί, πού ἦταν.

Θά μπορούσαμε ν' ἀπαριθμήσουμε πολλές παρόμοιες μεταβολές καὶ μεταστοιχειώσεις.

• Ὁ Θεὸς Λόγος ὁμῶς γίνεται ἄνθρωπος χωρὶς νά μεταβληθῆ. Χωρὶς νά παύσῃ νά εἶναι καὶ αὐτό, πού πάντοτε ἦταν, Θεὸς ἀληθινός.

• Γίνεται ἄνθρωπος. Ἄναλαμβάνει τὴν ἀνθρώπινη φύσι. «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο» (Ἰωάν. α' 14). Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Σάρκα, φησὶν, αὐτὸν γενέσθαι, οὐ μεταβαλόντα εἰς σάρκα τὴν οὐσίαν, ἀλλ' ἀναλαμβάνοντα αὐτήν, ἀνέπαφον μενούσης ἐκείνης» (Ε.Π.Ε. 12,638). Μετάφρασις: Ἐγινε σάρκα, χωρὶς νά μεταβάλλῃ τὴν οὐσία σέ σάρκα, ἀλλὰ προσέλαβε τῆ σάρκα, ἐνῶ ἡ οὐσία παρέμεινε ἀνέπαφος.

• Γίνεται ἄνθρωπος. Δηλαδή, περιβάλλεται τὴν ἀνθρώπινη φύσι, τῆ σάρκα, τὸν ἄνθρωπο. «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο». «Διὰ παντός κατοικεῖ τὴν σκηνήν· τὴν γὰρ σάρκα τὴν ἡμετέραν περιεβάλετο, οὐχ ὡς πάλιν αὐτήν ἀφήσων, ἀλλ' ὡς διὰ παντός ἔξω μεθ' ἑαυτοῦ» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 12,640). Μετάφρασις: Πάντοτε διαμένει μὲς στή σκηνή. Ἀφοῦ περιβλήθηκε τῆ δική μας σάρκα, ὄχι γιὰ νά τὴν ἀφήσῃ, ἀλλὰ γιὰ νά τὴν ἔχῃ πάντοτε.

• Γίνεται ἄνθρωπος. Δηλαδή, ἀναλαμβάνει τὴν ἀνθρώπινη φύσι. «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο». Ἐκείνο, πού πῆρε μὲ τῆ σάρκωσί Του, ὀνομάζεται «πρόσλημμα». Ὅλους μᾶς προσέλαβε. Ἐλαβε κάτι, πού δὲν εἶχε, χωρὶς ν' ἀφήσῃ αὐτό, πού πάντοτε εἶχε. Μπῆκε σέ χῶρο, πού «οὐσιαστικά» δὲν βρισκόταν.

■ Σκηνή τοῦ Οὐρανοῦ: Οἱ κόλποι τοῦ Πατρός.

■ Σκηνή τῆς γῆς: Ἡ ἀγκάλη τῆς Μητρὸς, ἡ σάρκωσις, ἡ παρουσία ἀνάμεσά μας. Τὸ «πῶς» ἐγινε αὐτό, μὴ τό ζητᾶς.

«Ὁ ἐν κόλποις τοῦ Πατρός πῶς ἐν ἀγκάλαις τῆς Μητρὸς;» (κάθισμα Χριστογεννῶν).

«Τὸ ὅπως, μὴ ζητεῖ· ἐγένετο γὰρ, ὡς οἶδεν αὐτός» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 12,640).

π. Δ.Γ.Α.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Λειτουργικός διάλογος ή μονόλογος;

Μᾶς καλεῖ ὁ Θεός σέ **διάλογο**. Θά μπορούσε ἡ παντοδυναμία Του καί ἡ δικαιοσύνη Του νά λειτουργήσουν ὡς **μονόλογος**. Θά ἦταν καταλυτικός. Δέν τό κάνει. Ἡ παντοδυναμία Του συνάπτεται μέ τήν πανσοφία Του καί ἡ δικαιοσύνη Του μέ τήν ἀγάπη Του. Καί τότε ὁ μονόλογος μιᾶς ἐνδεχόμενης τιμωρίας τοῦ ἁμαρτωλοῦ γίνεται διάλογος **μετανοίας καί κοινωνίας**. «Δεῦτε καί διαλεχθῶμεν», καλεῖ τά πλάσματά Του, διά τοῦ προφήτου (Ἡσ. α' 18).

● Καί ἡ θεία Λειτουργία εἶναι ἓνα κάλεσμα διαλόγου τοῦ Θεοῦ μέ τόν ἄνθρωπο, ἤ, καλύτερα, μέ τό λαό ὅλο. Ἀπό τή στιγμή πού ὁ **Λόγος ἐγένεε διάλογος**, ὁ Θεός Λόγος πῆρε σάρκα καί κοινωνήσε τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀπ' ἐκείνη τή στιγμή ὁ ἄνθρωπος λειτουργεῖ διαλογικά μέ τόν Θεό.

Ἡ ἄνθρωπος **δέεται** καί ὁ Θεός **δέχεται**. Αὐτό εἶναι ἓνας διάλογος. Ὁ ἄνθρωπος μιλάει μέ τή γλῶσσα του, ὁ Θεός ἀπαντᾷ μέ τό ἔργο τῆς χάριτός Του.

● Ὅλοι μαζί κατά τή θεία Λειτουργία *«δεόμεθα καί ἰκετεύομεν καί παρακαλοῦμεν»*. Μέ τήν πεποιθήσι, ὅτι **ὁ Θεός ἀκούει καί θά μᾶς ἀπαντήσῃ**. Ὁ Θεός ἀπαντᾷ μέ τή δική Του γλῶσσα.

Ἄν βέβαια ἤμασταν σάν τόν ἀπόστολο Παῦλο, θά ἀκούγαμε τήν ἀπάντησι καί ἀπό τό στόμα τοῦ Κυρίου. Ὅταν στήν Κόρινθο συνάντησε ἀντίστασι στό κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου, ἐμφανίστηκε ὁ Κύριος «δι' ὀράματος ἐν νυκτί τῷ Παύλῳ καί εἶπε· Μή φοβοῦ, Παῦλε, ἀλλά λάλει καί μή σιωπήσῃς, διότι ἐγώ μετά σου... καί λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ» (Α' Κορ. ιη' 9-10).

Ἄν ἤμασταν σάν τόν ἀπόστολο Πέτρο, θ' ἀκούγαμε τή φωνή τοῦ Θεοῦ νά μᾶς βγάξῃ ἀπό διλήμματα. Στήν περίπτωσι τοῦ Κορνηλίου ὁ Πέτρος πῆρε ὁδηγίες ἀπό τό Πνεῦμα τό Ἅγιον: «Ἀναστάς πορεύου μηδέν διακρινόμενος» (Πράξ. ι' 20).

Δέν εἴμαστε ὅμως οὔτε Πέτρος οὔτε Παῦλος, οὔτε Ἀβραάμ οὔτε Μωϋσῆς. Σέ μᾶς μιλάει ὁ Θεός διαφορετικά. Ἀπαντᾷ στά αἰτήματα τῆς Λειτουργίας καί διαλέγεται μαζί μας μέ ἄλλες... γλῶσσες: μέ τή γλῶσσα τοῦ **φωτισμοῦ** τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μέ τή γλῶσσα τῆς **χάριτός** Του, μέ τή γλῶσσα τῆς εὐλογίας τῶν **σημείων** Του, μέ τή γλῶσσα τῆς ἀόρατης **παρουσίας** Του. Βρίσκεται *«ἀοράτως συνῶν»*. Μιλάει μέ τήν **ἐκπλήρωσι** τῶν ὑποσχέσεών Του. Μιλάει μέ τήν προσφορά τῶν τιμίων Δώρων Του, μέ τήν **κοινωνία** τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος Του.

Ἡ ἱερός Χρυσόστομος παρουσιάζει τή θεία Λειτουργία ὡς διάλογο μέ τόν Θεό, ὅπου ὀφείλουμε προσοχή καί κατάνυξι: *«Ὅταν ἡ ψυχὴ τεταμένη ἢ πρὸς τόν Θεόν, ὅταν ἐννοῇ τίτι διαλέγεται, πρὸς τίνα ὁ λόγος αὐτῆ, ὅταν λάβῃ ἐν νῷ ὅτι ἄγγελοι παρεστήκασιν μετὰ τρόμου καί φόβου, τότε σύ προσέροχσαι χασιμῶμενος καί κνώμενος;»* (Ε.Π.Ε. 25,230). Μετά φρασις: Ἡ ψυχὴ ὀφείλει νά εἶναι προσκολλημένη στό Θεό, νά καταλαβαίνει μέ ποιόν κουβεντιάζῃ, σέ ποιόν ἀπευθύνεται, νά σκέφτεται ὅτι παραστέκουν ἄγγελοι μέ φόβο καί τρόμο. Πῶς, λοιπόν, μπορεῖς ἐσύ νά χασιμουριέσαι καί νά ξύνεσαι μέσα στή λειτουργία;

● Διάλογος μέ τόν Θεό ἢ θεία Λειτουργία. Πολύ περισσότερο δέν μπορεῖ νά εἶναι μονόλογος τοῦ λειτουργοῦ ἱερέως ἢ τοῦ ψάλτη. Ὅλο τό κείμενο τῆς θείας Λειτουργίας εἶναι **συντεταγμένο διαλογικά**. Εὐχεται ὁ ἱερεὺς. Καί ὁ λαός ὄχι

άπλως συμπροσεύχεται, αλλά και διαλέγεται μαζί του. Ἐπαντᾶ σέ κάθε ἰκεσία του. Δέν ἐξουσιοδοτεῖ ἕνα πρόσωπο νά ἀπαντᾶ ἐξ ὀνόματός του. Ὁ ψάλτης δέν ἔχει μονολογικό ρόλο. Ὅφειλε νά ἀπαντᾶ ἐμμελῶς μαζί μέ ὅλο τό λαό. Π.χ.:

■ Λέει ὁ ἱερεύς: «*Εἰρήνη πᾶσι*». Ὁ λαός ἀπαντᾶ: «*Καί τῷ πνεύματί σου*».

■ Λέει ὁ ἱερεύς: «*Ἄνω σχῶμεν τάς καρδίας*». Ὁ λαός ἀπαντᾶ: «*Ἔχομεν πρός τόν Κύριον*».

■ Λέει ὁ ἱερεύς: «*Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ*». Ὁ λαός ἀπαντᾶ: «*Ἄξιον καί δίκαιον*».

■ Λέει ὁ ἱερεύς: «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*». Ὁ λαός ἀπαντᾶ: «*Κύριε, ἐλέησον*».

■ Λέει ὁ ἱερεύς: «*Τά Ἅγια τοῖς ἁγίοις*». Ὁ λαός ἀπαντᾶ: «*Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός...*».

● Διαλογικά, ὄχι μονολογικά προσευχόμαστε κατά τήν ὀρθόδοξη λατρεία. Ὅλοι μαζί ψάλλουμε, «*ἐν ἐνί στόματι καί μᾶ καρδίᾳ*». Ἡ θεία Λειτουργία δέν εἶναι ἀτομοκεντρική. Εἶναι **συλλογική ἁρμονία**, ὕστερα ἀπό διαρκῆ χαριτωμένο διάλογο, πού ἀπευθύνεται στόν Οὐρανό. Λέμε (σέ πληθυντικό ἀριθμό): «*Σέ ὑμνοῦμεν, Σέ εὐλογοῦμεν...*». Δέν λέμε: «*Σέ ὑμῶ, Σέ εὐλογῶ...*».

● Ὁ λειτουργικός διάλογος προϋποθέτει: Ἄκουσμα, προσοχή, κατανόησι τῶν λεγομένων καί ὑπό τοῦ λειτουργοῦ καί ὑπό τοῦ λαοῦ. Ὅταν ὁ λειτουργός προτρέπει: «*Πρόσχωμεν*», ὁ πιστός σάν νά τοῦ λέη: «*Βοήθησέ με νά προσέξω*».

Ὅταν προτρέπει: «*Ἀποθώμεθα*» κάθε βιοτική μέριμνα, ὁ πιστός σάν νά τοῦ λέη: «*Βοήθησέ με μέ τόν τρόπο σου νά συζήσω καί ἐγώ τήν ἀποκόλλησί μου ἀπό τά γήινα καί τήν ἀνύψωσί μου ἀπό τό “ἀποθώμεθα” στό “παραθώμεθα”*».

Ὁ ἀπ. Παῦλος στό 14ο κεφάλαιο τῆς Α΄ πρὸς Κορινθίους ἔχει **τέσσερα «ἐάν»**:

● «*Ἐάν λειτουργῶ ἀκαταλαβίστικα, τί ὑμᾶς ὠφελήσω;*» (ιδ' 6). Τό **ἀκαταλαβίστικα** σήμερα ἀναφέρεται στόν τρόπο καί τό γλωσσικό ἰδίωμα. Τότε ἀναφερόταν στή «γλωσσολαλία». Τό ἀποτέλεσμα τό ἴδιο: Ὁ λαός δέν ὠφελεῖται.

● «*Ἐάν λειτουργῶ ὄχι μέ εὐσημον λόγον, δηλαδή, μέ κατανοητά λόγια, πῶς θά καταλάβῃ ὁ λαός τό λαλούμενον;*» (ιδ' 9). Λαλοῦμε ὄχι γιά νά τά μάθῃ ὁ Θεός: Ἐκεῖνος ὄλα τά ξέρει. Λαλοῦμε γιά τήν **οἰκοδομή** τοῦ λαοῦ καί γιά τή **δόξα** τοῦ Θεοῦ. Ὅταν τό ἐκκλησίασμα καταλαβαίνει, τότε διαλεγόμεθα εἰρηνικά καί ὑμνοῦμε δοξολογικά.

● «*Ἐάν λειτουργῶ γιά τόν ἑαυτό μου καί δέν καταλαβαίνω οὔτε ἐγώ τί λέω, ὁ λαός πῶς θά πῇ τό “Ἀμήν” γιά τή δέησι καί εὐχαριστία μου, ἀφοῦ δέν ξέρει τί λέω;*» (ιδ' 16). Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Κλίνει τάς κεφαλάς κελεύομεν, τεκμήριον τοῦ τάς εὐχάς ἀκουσθῆναι ποιούμενοι τό τόν Θεόν εὐλογεῖν. Οὐ γάρ δὴ ἄνθρωπος ἐστίν ὁ εὐλογῶν, ἀλλά διά τῆς ἐκείνου χειρός καί γλώττης αὐτῷ προσάγομεν τῷ Βασιλεῖ τάς κεφαλάς τῶν παρεστῶτων. Καί ἐπιβοῶσιν ἅπαντες τό “Ἀμήν”*». (Ε.Π.Ε. 19,78). Με τ ἄ φ ρ α σ ι ς : Παραγγέλλουμε νά σκύβουμε τά κεφάλια μας, ὡς δεῖγμα ὅτι ἀκούστηκαν οἱ προσευχές μας ἔχοντας τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Διότι δέν εὐλογεῖ ἄνθρωπος, ἀλλά μέ τό χέρι τοῦ ἱερέως καί τή γλῶσσα του ὀδηγοῦμε τούς παρευρισκόμενους στόν ἴδιο τό Βασιλιά Θεό. Καί ἀναφωνοῦν ὄλοι μαζί τό Ἄμήν.

● «*Ἐάν λειτουργῶ καί δέν ξέρω τί λέω, ἀντί νά ἀγιάζω τό λαό, τόν ἐκβαρβαρίζω*» (ιδ' 12). Τούς θεωρῶ ὄλους βάρβαρους καί **ξένους!** Ὅλο καί ἀποξενώνουμε τό λαό ἀπό τό τραπέζι τοῦ Θεοῦ.

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Μεγάλη καρδιά

Β' Κορ. στ' 11-13

Καρδιά πλατειά (στ. 11)

Γνωστή σέ όλους τούς πρώτους χριστιανούς ἦταν ἡ ζωὴ καί ἡ πολιτεία τοῦ Παύλου. Ἐάν ἀναγκάστηκε νά ἐπανασυστηθῆ, αὐτό τό ἔκανε γιά τούς ψευδαδέλους, πού ὑπονόμευαν τό ἀποστολικό του ἔργο. Δέν τούς ἐνδιέφερε, ἄν χάνονταν ψυχές μέ τό σκανδαλισμό, πού προκαλοῦσαν. Τούς ἐνδιέφερε νά πλήξουν τόν Παῦλο, νά τόν ἐξοντώσουν. Ἦθελαν δικό τους, πέρα γιά πέρα, τό πεδίο δράσεως, ὥστε νά ἱκανοποιούνται τά ταπεινά τους συμφέροντα.

Κάνει ἐντύπωση, πῶς ἀπό τότε ὑπῆρχαν ἄνθρωποι, παριστάνοντες τούς «ἡγέτες», πού δέν ἤθελαν τόν Παῦλο!

- Ὁ Διάβολος, πού ἀκόμα καί στόν παράδεισο κατάφερε νά διεισδύσῃ, ἔχει τούς τοποτηρητές του στό κῶρο τῆς Ἐκκλησίας.

- Τοποτηρητής του στόν κύκλο τῶν Δώδεκα ἦταν ὁ Ἰούδας.

- Τοποτηρητές του στόν παράδεισο τῆς πρώτης Ἐκκλησίας ἦσαν οἱ ψευδάδελφοί καί ψευδαπόστολοι.

- Τοποτηρητές ἔχει ὁ Διάβολος καί σήμερα στό κῶρο τῆς Ἐκκλησίας. Παρεισφύρουσιν ἄνθρωποι, πού δέν ἐνδιαφέρονται γιά τήν οἰκοδομή τῶν πιστῶν, οὔτε ἔχουν καμμιά ἀναστολή στό νά ταράζουν τήν Ἐκκλησία (Γαλ. α' 7. ε' 10). Ἔνα τούς ἐνδιαφέρει: Ἡ ἀντιπολίτευσι! Νά γκρεμίσουν τό κύρος ἐκείνου πού φθονοῦν. Νά συκοφαντήσουν τό πνευματικό ἔργο, πού ἐπιτελοῦν ἀνιδιοτελεῖς ἐργάτες τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Παῦλος ἀναγκάζεται νά παρουσιάσῃ τούς διωγμούς καί τίς θλίψεις, πού ὑφίστατο, ὡς στίγματα καί δειγμάτων γνησιότητας. Συγχρόνως ὅμως ρίχνει μεγάλο βῆρος στήν οἰκοδομή τῶν πιστῶν. Ἀλλοίμονο, ἄν καταναλίσκεται σέ ἀπολογητική τοῦ ἔργου του!

Γιά νά μή νομισθῆ δέ, ὅτι οἱ θλίψεις καί οἱ διωγμοί εἶναι τά μόνα δειγμάτων τῆς χριστιανικῆς παρουσίας, στή συνέχεια μιλάει γιά τήν ἀγάπην. Ἐλλωστε στό κεφάλαιο τῆς ἀγάπης (13ο τῆς Α' Κορινθίους) λέει, ὅτι καί τή ζωὴ του νά θυσιάσῃ κανεῖς, ἄν δέν ἔχῃ ἀγάπην, δέν ὠφελεῖται. «Καί ἐάν ψωμίσω πάντα τά ὑπάρχοντά μου, καί ἐάν παραδῶ τό σῶμά μου, ἵνα καυθήσομαι, ἀγάπην δέ μή ἔχω, οὐδέν ὠφελοῦμαι» (Α' Κορ. ιγ' 3).

Ἡ ἀγάπη γιά τόν Παῦλο ἦταν πλατειά. Μέ τήν ἐνανθρώπησι τοῦ Χριστοῦ ἡ ἀγάπη ἄφησε τή συγγενική ἢ φυλετική ἢ φιλική στενότητα καί πῆρε διαστάσεις παγκόσμιες. Λέει στόν ἐπόμενον στίχο: *«Τό στόμα ἡμῶν ἀνέωγε πρὸς ἡμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδιά ἡμῶν πεπλάτυνται»* (στ. 11). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: *«Ὡ Κορίνθιοι! Τό στόμα τοῦ κηρύγματος σέ σᾶς ἄνοιξε ἀπό ἀγάπην. Ἡ καρδιά μας ἔγινε γιά σᾶς πλατειά»*.

- Καί πολλά εἶπε πρὸς τούς Κορινθίους καί ἄλλα ἀκόμα θ' ἀναγκασθῆ νά τούς πῆ. Ἐλαττήριό του ἦταν ἡ ἀγάπη. Αὐτή τόν ἔκανε νά αἰσθάνεται «ὀφειλέτης» ὄλων τῶν ἀνθρώπων, Ἰουδαίων καί ἐθνικῶν (Ρωμ. α' 14).

Αὐτή ἡ ἀγάπη δέν τοῦ ἄνοιγε μόνο τό στόμα τοῦ διάνοιγε καί τήν καρδιά.

- Τό στόμα τοῦ Παύλου μιλοῦσε, γιατί ἡ καρδιά του πίστευε καί ἀγαποῦσε. Ἀγαποῦσε τούς Κορινθίους. Καί τούς ἀγαποῦσε χωρίς τσιγγουριά, πλοῦσια. Καί τούς ἀγαποῦσε χωρίς διακρίσεις. Ὅλους τούς ἀγαποῦσε.

Ὅλοι χωρᾶνε (στ. 12)

Ὅπως αὐτό πού θερμαίνεται, διαστέλλεται, ἔτσι ἡ καρδιά τοῦ Παύλου ἀπό τήν πολλή φλόγα τῆς ἀγάπης, εἶχε διασταλῆ. Εἶχε διαπλατυνθῆ. Ὅλους τούς χωροῦσε. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: *«Καθάπερ τό θερμαίνον ἐρῦνεῖν εἴωθεν, οὕτω καί τῆς ἀγάπης ἔργον τό πλατύνειν ἐστί.*

Θερμή γάρ ἐστὶν ἡ ἀρετὴ καὶ ζέουσα. Αὕτη καὶ τὸ στόμα ἀνεπέτασε Παύλου καὶ τὴν καρδίαν ἐπλάτυνεν» (Ε.Π.Ε. 19,358-360). Μετάφρασις: Ὅπως ἡ θερμοκρασία διαστελλεῖ τὰ ὀστικά σώματα, ἔτσι καὶ ἡ ἀγάπη δημιουργεῖ πλάτος. Διότι ἡ ἀρετὴ εἶναι ζεστή καὶ ὀλόθερμη. Αὕτὴ ἄνοιξε τὸ στόμα τοῦ Παύλου καὶ πλάτυνε τὴν καρδίαν του.

• Ὅλοι χωρῶνε σπὴν καρδιά του. Οἰκομενικὴ ἦταν. Σημαίνει, ὅτι πρὸς ὅλους ἀπύθυνε τὸ λόγο τῆς πίστεως. Χωρὶς διακρίσεις.

Ἐκεῖνο, πού προβλημάτιζε τὸν Παῦλο, ἦταν ἡ μὴ ἀναπόκρισις σπὴν ἀγάπη του. Λέει σπὴ συνέχεια: «Ὁὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν» (στ. 12). Σπὴν ἀπλοελληνικὴ: «Μέσα μας χωρᾶτε ὅλοι ἄνετα. Δὲν ὑπάρχει στενότητα χώρου σέ μᾶς. Ἀλλά στενότητα χώρου ὑπάρχει σπὴν καρδιά σας».

• Ἐπιθυμοῦσε ὁ Παῦλος νὰ τὸν ἀγαποῦν, ὅπως ἐκεῖνος τοὺς ἀγαποῦσε. Βέβαια ὁ λαὸς μας ἔχει μία παροιμία ἐν προκειμένῳ: «Σὰν τὸ μπῶϊ σου βρίσκεις, σὰν τὴν καρδιά σου δὲν βρίσκεις!»

Τὸ γνόριζε αὐτὸ ὁ Παῦλος. Δὲν εἶχε ἰδέα μεγάλη γιὰ τὸ «μπῶϊ», γιὰ τὸ ὕψος καὶ τὸ οὐράνιο μεγαλεῖο του. Εἶχε ὅμως συνείδησι γιὰ τὴν καρδιά του, γιὰ τὴν ἀγάπη του, γιὰ τὸ ὅτι ὅλοι χωροῦσαν μέσα σ' αὐτή. Ἐπιθυμεῖ δὲ μία τέτοια ψυχικὴ ἐπικοινωνία, πού θὰ τὸ λέγαμε ἀγκάλιασμα ψυχῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

• Ἡ καρδιά τοῦ Παύλου τοὺς χωραεῖ ὅλους. Ἡ ἀγάπη τῆς καρδιάς του δεν μερίζεται. Προσφέρεται ὅλη σέ ὅλους, ἀφοῦ σέ ὅλους προσφέρει ὀλόκληρο τὸ εὐαγγέλιο, ὀλόκληρο τὸ Χριστό. Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «Ὁὐδὲν τῆς Παύλου καρδίας πλατύτερον, ἢ τοὺς πιστοὺς ἅπαντας, καθὰ περ ἂν τις ἐρώμενον, οὕτω σφοδρῶς ἡγάπα, οὐ σχιζομένης αὐτοῦ τῆς φιλίας καὶ ἀσθνεστεράς γινομένης, ἀλλ' ὀλοκλήρου ἐν ἐκάστῳ μενούσης» (Ε.Π.Ε. 19,358). Μετάφρασις: Δὲν ὑπάρχει τίποτε πιὸ πλατὺ ἀπὸ τὴν καρδιά τοῦ Παύλου, πού ἀγαποῦσε τόσο θερμὰ ὅλους τοὺς πιστοὺς, ὅσο ἀγαποῦν οἱ ἐρωτευμένοι. Καὶ ἡ καρδιά του δὲν κομματιαζόταν, ὥστε νὰ γίνῃ μικρότερη, ἀλλ' ὀλόκληρη ἀγκάλιαζε τὸν καθένα.

Ὅχι στενόκαρδοι (στ. 13)

Εἶχε τὸ θάρρος ὁ Παῦλος. Δὲν ἦταν ξένος γιὰ τοὺς Κορινθίους, οὔτε κάποιος ἔκτακτος περιοδεύων ἱεροκήρυκας, πού τοὺς εἶδε, τοὺς μίλησε καὶ ἔφυγε. Ἦταν ὁ πατέρας τους.

Μόχθησε ὅσο κανένας ἄλλος. Ἦχει ἀπαίτησι γιὰ κάποια πληρωμὴ. Τὴν ἀποκαλεῖ «ἀντιμι-

σθία». Ὅλοι μπορούσαν νὰ τοῦ τὴν δώσουν, καὶ οἱ πιὸ φτωχοί. Ζητοῦσε νὰ ἔχουν ἀγάπη. Καὶ στὸν πνευματικὸ τους πατέρα καὶ στοὺς πνευματικούς ἀδελφούς. Ζητοῦσε νὰ μὴ εἶναι στενόκαρδοι. Νὰ κάνουν καὶ αὐτοὶ διαπλάτυνσι τῆς καρδιάς τους: «*Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς*» (στ. 13). Ἀπόδοσις σπὴν ἀπλοελληνικὴ: «Σὰς μιλάω σάν παιδιὰ μου. Ἀνταποδώστε, λοιπόν, τὴν ἴδια ἀγάπη. Κάνετε καὶ σεῖς τὴν καρδιά σας πλατειά».

• Παιδιὰ, μου! Τί τρυφερὴ λέξις, βγαλμένη ἀπὸ κελὴν ἀληθινοῦ πατέρα! Ἀλλὰ καὶ τί στοργικὴ ἀσφάλεια νὰ αισθάνεσαι, ὅτι εἶσαι παιδί τοῦ Παύλου! Ἦσαν παιδιὰ του, πού τὰ γέννησε, τὰ ἔθρεψε, τὰ περιέθαλψε καὶ τὰ ἀσφάλισε πνευματικά. Γράφει σέ ἄλλη του Ἐπιστολή: «Ἐγενήθημεν ἦπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἂν τροφὸς θάλλη τὰ ἑαυτῆς τέκνα· οὕτως ὁμοιούμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδόναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, διότι ἀγαπῆτοί ἡμῖν γενένησθε» (Α' Θεσ. β' 7-8).

• Ἡ ἀγάπη εἶναι ἀμοιβαία σπὴν Ἐκκλησία. Ἀγαπᾶμε τὸ Χριστό, γιατί Αὐτός πρῶτος μᾶς ἀγάπησε (Α' Ἰωάν. δ' 19). Ἀγαπᾶμε τοὺς ἀδελφούς μας, διότι μᾶς ἀγάπησε ὁ Χριστός, καὶ ἐπομένως καὶ αὐτοὶ μᾶς ἀγαποῦν. Λέει ὁ Χρυσόστομος: «*Πανταχοῦ τῶν ἐπιστολῶν εὗροι τις ἂν αὐτόν τοῦτο μαρτυροῦντα τοῖς μαθηταῖς, καὶ ὅτι ἐφίλησε καὶ ὅτι φιλεῖται· οὐ μὴν ὁμοίως... Ὑμεῖς ἕνα δέχεσθε, φησίν, ἐγὼ δὲ πόλιν ὀλόκληρον, καὶ δῆμον τοσοῦτον*» (Ε.Π.Ε. 19,362-364). Μετάφρασις: Σ' ὅλες τίς ἐπιστολές μορεῖ νὰ διαπιστώσῃ κανεὶς, ὅτι ὁμολογεῖ στοὺς μαθητῆς του καὶ ὅτι τοὺς ἀγαπᾶ καὶ ὅτι ἀγαπιέται... Ἔσεῖς, λέει, ἔχετε νὰ κάνετε μ' ἕναν, ἐνῶ ἐγὼ μὲ ὀλόκληρη πόλιν καὶ μὲ τόσο λαό.

• Δὲν ζητεῖ πολλὰ πράγματα ὁ Παῦλος. Ζητεῖ σάν πατέρας κάτι τὸ φυσικό: Νὰ τὸν ἀγαποῦν. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Ὁὐδὲν μέγα αἰτῶ, εἰ, πατὴρ ὢν, βούλομαι φιλεῖσθαι, παρ' ἡμῶν... Ἀξιῶ φιλεῖσθαι, ὅτι πατὴρ ὑμῶν ἐγενόμην, φησίν, ὅτι σφοδρὰ ὑμῶν περικαίομαι... Ὡς τέκνα πατέρα ἀγαπήσατε, φησίν, ὃ τῆς φύσεως μᾶλλον ἐστὶ, καὶ ὀφειλόμενον ἐκάστῳ πατρί*» (Ε.Π.Ε. 19,364). Μετάφρασις: Δὲν ζητῶ τίποτε δύσκολο, παρά ὄντας πατέρας σας, θέλω νὰ μέ ἀγαπᾶτε... Ἦχει τὴν ἀξίωσι νὰ τὸν ἀγαποῦν, διότι λέει, εἶμαι πατέρας σας, διότι μέ κατακαίει ἡ ἀγάπη μου γιὰ σᾶς... Ἀγαπῆστε με, ὅπως τὰ παιδιὰ τὸν πατέρα, πράγμα, πού φυσικό εἶναι καὶ ὀφειλόμενον πρὸς κάθε πατέρα.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Ἥλιος Ἀγάπης

Ὁ ἱ πάγοι δέν συντρίβονται μέ σφυριά. Μέ τοῦ ἡλίου τήν πολλή τή θερμη λιώνουν. Ἀνέτειλε ὁ Ἥλιος. Μιά καινούργια ζωή τροchioδρομεῖται. Λουσμμένοι στό Φῶς Του προχωροῦν οἱ χριστιανοί.

Χριστούγεννα!

Σάν τούς μάγους, ἀπό ἄλλο δρόμο ἤρθαμε, σέ ἄλλο δρόμο ἄς πᾶμε. Ὅλα τά ἀλλάζει ὁ Χριστός.

- Τόν κόσμο τῆς τρομοκρατίας, τόν μεταμορφώνει σέ κοινωνία ἀγάπης.

- Τήν καταχνιά τοῦ πόνου καί τῆς ἀπελπισιάς, τήν μεταβάλλει σέ βεβαιότητα ἐλπίδας.

Ἡ ζωή μας ἀλλάξε. Ἄς μή σερνώμαστε πιά στό χῶμα. Ψηλά στά οὐράνια ἄς ἔχουμε πάντοτε τό βλέμμα.

- Παγκόσμια ἢ Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ «έν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Δέν παραβλέπουμε βέβαια, ὅτι δύο χιλιάδες χρόνια μετά τόν ἐρχομό τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ παγκόσμια κοινότητα εἶναι ταραγμένη, διχασμένη. Ἀλληλοσπαράσσεται. Καί ξέρουμε τό γιατί:

Λεῖπει ὁ Χριστός. Δέν Τόν δέχτηκε ὁ πολὺς κόσμος. Δέν ἔχουν οἱ πολλοί «κατάλυμα» γιά τό Χριστό. Καρδιές ἀνοιχτές στήν ὕλη καί στή φθορά, δέν μποροῦν νά φιλοξενήσουν τό Χριστό τῆς ἀγάπης, τό Νυμφίο τῆς πνευματικῆς ὁμορφιάς.

- Μιλᾶνε γιά παγκοσμιοποίησι, χωρίς ὅμως τό Χριστό, πού ἔγινε ἄνθρωπος, γιά νά γκρεμίση κάθε «μεσότοιχον ἔχθρας» (Ἐφeso. β' 14).

Θέλουν συνύπαρξι λαῶν, χωρίς ὅμως τόν Ἰησοῦ Χριστό, πού εἶναι ἡ παγκόσμια Ἀγάπη, ἡ συνύπαρξις ὅλων τῶν

ἀνθρώπων σέ ἓνα Πρόσωπο, ὅλων τῶν λαῶν σέ μιὰ Κοινωνία.

Ἡ παγκοσμιοποίησις τους ἔχει σάν βάσι τό εὐρώ καί τό δολλάριο. Μοιάζει μέ μαζοποίησι. Οὔτε ἡ εἰρήνη οὔτε ἡ ἀγάπη ἀγοράζονται μέ νομίσματα. Μέ τοῦ Χριστοῦ τήν παρουσία κατακτῶνται.

- Τραγουδήσαν οἱ ἄγγελοι τῶν Χριστουγέννων τήν ἐπί γῆς Εἰρήνη.

Πληγώθηκε ὁ Θεάνθρωπος, γιά νά ἐπικρατήση ἡ Εἰρήνη.

Ἡ τρυπημένη Εἰρήνη τοῦ Σταυροῦ, μόνο αὐτή, χαρίζει τήν εἰρήνη στίς καρδιές, τήν εἰρήνη στά σπίτια, τήν εἰρήνη στά ἔθνη καί τούς λαούς.

Ἄς γίνη πραγματικότητα τό ὄνειρο τῆς ἁγίας Νύχτας:

- Ἐνας κόσμος, ὅλη ἡ γῆ!
- Ἐνας ἡλιος ἀγάπης νά φωτίζει!
- Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σάν ἀδέλφια νά ζοῦν!

- Ὁ Χριστός τῆς σωτηρίας νά περπατᾷ ἀνάμεσά μας.

Ἄς κινήσουμε σέ ἡπίρους, σέ δρόμους μακρυνούς.

- Ἐνας κόσμος, πού ζητάει τήν Ἀλήθεια, τή Ζωή, ποιόν ἄλλον; Τό Σαρκωμένο Ἰησοῦ ζητάει, κι ἄς μή Τόν ξέρη.

- Ἐνας κόσμος χωρίς προσανατολισμό, τό Ἄστρο τῆς Βηθλεέμ ἔχει ἀνάγκη.

- Ἐνας κόσμος πονεμένος, τό μήνυμα τοῦ λυτρωμοῦ περιμένει.

Παντοῦ νά διαλαλήσουμε τό εὐαγγέλιο τῆς Σωτηρίας.

Γιά τρία νεογνά ἀνησυχία!
Γιά 300.000 ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία!

Ἡ νναγεργμός σήμανε στό νοσοκομεῖο Παπαγεωργίου τῆς Θεσσαλονίκης, ἐξ αἰτίας κρουσμάτων λοιμώξεως σέ νεογνά, τρία ἀπό τά ὅποια πέθαναν. Με-

ρικοί υποστηρίζουν, ότι συνηθισμένο είναι ένα ποσοστό θανάτων.

Έκείνο πού δεν είναι συνηθισμένο και δεν θα αφήσουμε ποτέ να αποσιωπάται, είναι ο σφαγιασμός χιλιάδων νηπίων, με τη φρικιαστική διαδικασία των **έκτρώσεων**.

• Γιατί τρία νεογνά έχουν αξία (φυσικά όχι απλώς αξία, αλλά υπεραξία έχουν), και δεν έχουν αξία τὰ **300.000 βρέφη**, πού έγκληματίες γυναικολόγοι πολτοποιούν κάθε χρόνο στον τόπο μας;

• Τό παιδί και μέσα στην κόβια της μήτρας, ως **κυοφορούμενο**, αξίζει τό ίδιο, δηλαδή, όσο δεν αξίζει όλος ο κόσμος, και ως **γεννημένο** στή θερμοκητίδα ή στήν άγκαλιά της στοργικής μητέρας, τό ίδιο επίσης αξίζει.

Κάθε χρόνο τίς μέρες των Χριστουγέννων δεν γιορτάζει ο **Χριστός**. Γιορτάζει ο **Ηρώδης**.

• Περισσότερα είναι τὰ παιδιά του Ηρώδη από τὰ παιδιά του Χριστού.

• Περισσότερα παιδιά σφάζει ο βρεφικότονος Ηρώδης και λιγώτερα παιδιά γεννιούνται στή φάτνη του Χριστού, δηλαδή, στό φιλότεκνο σπίτι.

Πρός τί, λοιπόν, νά χτυπούν χαρμόσυνα οί καμπάνες;

Ψέματα λέμε.

• Όχι, ο Χριστός «δέν γεννᾶται!»

• Όχι, ο Χριστός δεν «*ανακλίνεται εν φάτνη*».

• Όχι! Σήμερα τον Χριστό, από βρέφος Τόν πᾶμε κατ' εὐθείαν στό Σταυρό.

Ποιμένες της Ἐκκλησίας, σηκωθήτε! Φωνάξτε! Ἀγωνισθήτε! Τὰ παιδιά σας τὰ σκοτώνουν εν ψυχρῶ. Ὁ τόπος κατακόκκινος. Ἡ αίμορραγία ἀκατάσχετη.

• Μέχρι πότε τὰ βρέφη στή σφαγή των έκτρώσεων;

• Μέχρι πότε Χριστούγεννα ὑποκριτικά;

Ἀνδριάντας! Νά θυμίζει τί;

Νά μνημονεύουμε τούς «ήγουμένους», τούς προεστώτες των έκκλησιών! Μᾶς προτρέπει ο ἀπόστολος Παῦλος (Ἐβρ. ιγ' 7). Καί τό **μνημόσυνο**

αὐτό είναι ὀφειλή γιά τίς ποιμαντικές τους φροντίδες: «Αὐτοί γάρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπέρ των ψυχῶν ἡμῶν». Τό μνημόσυνο των έκκλησιαστικῶν προϊσταμένων έχει τέσσερις λόγους:

• Μνημονεύονται σέ κάθε ιερή ἀκολουθία, ὡς ἐπίσκοποι, ἐξ ὀνόματος των ὁποίων τελείται ἰδίως ἡ **θεία Λειτουργία**. Τό μνημόσυνο αὐτό είναι ὑποχρεωτικό γιά ὅλους τούς κληρικούς, ἀσχέτως ἡθικοῦ ἢ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἀρχιερέως.

• Μνημονεύονται μέ ἀγαθή μνήμη, ἐπειδή ὠρισμένοι ἀπό αὐτούς είναι **πρότυπα** ποιμαντικῆς ἀγάπης, πνευματικῆς ζωῆς καί θεολογικῆς καταρτίσεως. Είναι οί εὐλογημένοι «τύποι», τὰ πρότυπα, κατά τήν προτροπή τοῦ ἀποστ. Παύλου (Α' Τιμ. δ' 22).

• Μνημονεύονται μέ θλιβερή ἀνάμνησι! **Κακοί ποιμένες**, «λύκοι μή φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου» (Πράξ. κ' 29), παραμένουν στή μνήμη τοῦ λαοῦ ὡς **έκκλησιαστικοί ἐφιάλτες!** Ἐξουσίασαν ἡ ἐξουσιάζουν «ἀναγκαστῶς» (Α' Πέτρ. ε' 2). Καταπιεστικοί σέ κληρο καί λαό. Οί εὐσεβεῖς θά ἤθελαν νά ξεχάσουν τό πέρασμα τέτοιων ἀρχιερέων, πού κατασκανδάλισαν καί ποτέ δεν οἰκοδόμησαν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἑπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἄγγελ. Μπότζιου
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ἑπεύθυνος Τυπογραφείου:

Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννῖνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἐτησία συνδρομή:

Ἑσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδά καί Αὐστραλίας: δολάρια 30.

Ἐπιταγές καί ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

• Μνημονεύονται μερικοί και μετά την αναχώρησή τους «ἀπό τῶν ἐνθένδε», ὄχι ἀπλῶς στὰ **δίπτυχα** τῶν κεκοιμημένων, ἀλλά και σέ **μνημεία** εὐγνωμοσύνης, ὅπως εἶναι βιβλία γιά τό πρόσωπό τους ἢ προτομές μέ τή μορφή τους.

Τόν περασμένο μῆνα στήθηκε στό προαύλιο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἡ προτομή τοῦ ἀποθανόντος (1998) **ἀρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ**. Ἀπό τοῦς ἀρχιεπισκόπους τοῦ 20οῦ αἰῶνος κρίθηκε ὡς ὁ... καλύτερος καί ὡς ὁ... ἀγιώτερος!

Ἕνας νεώτερος κληρικός, βλέποντας τόν ἀνδριάντα τοῦ Σεραφεῖμ (Τίκα), εὐλόγως θά ἀναζητή τίς πνευματικές καί ποιμαντικές προσφορές, πού ὤθησαν νά τιμηθῆ τόσο ὑπέροχα. Καί σιγά-σιγά θά πληροφορηθῆ, ὅτι ὁ ἐν λόγω ἐπίσκοπος:

• Ποτέ του δέν ἀσχολήθηκε μέ τό **κήρυγμα** καί τήν κατήχησι.

• Δέν θέλησε ν' ἀποκτήσῃ στοιχειώδη, ἔστω, **θεολογική** παιδεία.

• Ὡς ἀρχιερέας ἀπό νεαρῆς ἡλικίας τό νοῦ του τόν εἶχε στά ἀλλεπάλληλα **μεταθετά** (ἀπό Ἄρτης ἐγενε Ἰωαννίνων ἀπό Ἰωαννίνων ἐγενε Ἀθηνῶν).

• Ἐξελέγη ἀρχιεπίσκοπος ἀπό τή δεύτερη καί **σκληρότερη δικτατορία**, ὡς φίλος τοῦ ἀοράτου δικτάτορα Ἰωαννίδη.

• Τό πρῶτο ἔργο τῆς ἀρχιεπισκοπείας του ὑπῆρξε ὁ «σφαγιασμός» **δώδεκα** σεμνῶν ἐπισκόπων.

Χωρίς καμμιά ἀπολύτως δικαστική διαδικασία, χωρίς ἀπολογία καί δίκη, μέ συνοπτική διαδικασία τό «ἔτσι θέλω, ἔτσι θά γίνῃ», ἐξεθρόνισε δώδεκα εὐλαβεστάτους Μητροπολίτες. Θά ἐκθρόνιζε δέ (Ἰούλιος 1974) καί ἄλλους δέκα πέντε σεμνοῦς Μητροπολίτες, ἄν δέν συνέβαινε τό πραξικόπημα στήν Κύπρο καί ἡ μεταπολίτευσις στήν Ἑλλάδα.

• Τό μόνο του «προσόν»: Ἐμεινε ὡς ἀρχιεπίσκοπος 25 χρόνια. Ὁ **μακροβιότερος** ἀρχιεπίσκοπος! Δέν ἀρκεῖ, αὐτό νά ὑπερέχῃ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ **Χρυσοστόμου**, πού μόλις 7 χρόνια παρέμεινε στόν ἐπισκοπικό θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως; Δέν ἀρκεῖ αὐτό, νά ὑπερέχῃ τοῦ προκατόχου του **Ἱερωνύμου (τοῦ Α')**,

πού καί αὐτός 7 μόνο χρόνια παρέμεινε στόν ἐπισκοπικό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν;

Γιατί νά ἀπαλλάσσονται;

Δυσβάστακτοι οἱ **φόροι**. Ἐπειδή ἔφυγαν πολλά χρήματα ἀπό κομπιναδόρους καί ἐκμεταλλευτές, ἡ χώρα βρίσκεται σέ δεινή οικονομική θέσι. Ἡ Ἑλλάδα ἀναγκάζεται νά ἐπιβάλλῃ καί φόρους, πού εἶναι ἐπαχθεῖς γιά τήν τσέπη τῶν **φτωχῶν**.

• Ὅλοι ὑποχρεώνονται νά πληρώνουν φόρους, ἀνάλογα ὅμως μέ τήν οικονομική καί οἰκογενειακή κατάστασι. Κανένας Ἕλληνας δέν δικαιούται **φοροαπαλλαγῆς**, ἐφ' ὅσον ἔχει εἰσοδήματα.

Οἱ χριστιανοί, πάντοτε εἰλικρινεῖς καί στίς φορολογικές τους δηλώσεις, προσπαθοῦν νά εἶναι συνεπεῖς. Δέν ὑπερβάλλουν μέ τό «δέν ἔχομε νά **φάμε**», ἀλλ' οὔτε παραμένουν ἀπαθείς μπροστά σέ **ἀδικίες**, πού γίνονται ἐναντι ἀνθρώπων (ἀδελφῶν τους), πού εἶναι φτωχότεροι ἀπό αὐτούς.

Ἡ **Ἐκκλησία** καί οἱ λειτουργοί της δέν μποροῦν νά παραμένουν ἀπαθείς στήν οικονομική ἀδυναμία τῆς Πατρίδας. Ὅχι μόνο ὡς Ἕλληνες πολῖτες, ἀλλά καί ὡς διάκονοι τοῦ Χριστοῦ τῆς ἀγάπης, ὀφείλουμε τουλάχιστον νά μῆ ζητᾶμε **οικονομικά προνόμια** σέ μιά τέτοια συγκυρία.

Νά γιατί ξένισε ἡ συμπεριφορά τῆς **Διπλῆς Συνάξεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους**, κατὰ

Ἄν μποροῦν οἱ συνδρομητές

Θά διευκολυνθῆ ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ μας, ἄν οἱ φίλοι ἀναγνώστες στείλουν τή συνδρομή (10 εὐρώ) καί γιά τό ἔτος 2012.

• Στό λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

• Στό λογαριασμό:

123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

• Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.**

• Τοῦ ἔξωτερικοῦ τό ἔμβασμα στό ὄνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ «ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ» 2012

Κύρια άρθρα

Ἄχρηστος ὁ Χριστός; σελ. 1. Χρήσιμος ὁ Χριστός; σελ. 17. Γύρω ἀπό τό Σταυρό, σελ. 33. Νεκροί ἐγείρονται, σελ. 49. Ἄδειασε ὁ τάφος, σελ. 65. Παῦλος καί Ρώμη, σελ. 81. Ἐργαστήρια λόγου, σελ. 97. Καινούργια ἀλλαγὴ, σελ. 113. Λόγος Σταυροῦ, σελ. 129. Εἰρήνη καί ἀγάπη, σελ. 145. Ἐχουμε ἀμαρτίες; σελ. 161. Μέσα στόν κόσμον, ὄχι κόσμος, σελ. 177.

Ἑορτολογικά-Λειτουργικά

Συνεργοί καί κατηχητές (Ἀκύλα καί Πρισκίλλης), σελ. 21. Μᾶς προσέλαβε ὁ Χριστός (τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου), σελ. 37. Ζωγράφου τῆς ἀγάπης (Μεγ. Παρασκευή), σελ. 53. Ἄστροναῦτες τοῦ οὐρανοῦ (Ἀναλήψεως), σελ. 69. Χριστομίμητοι οἱ Ἀπόστολοι (Σύναξις τῶν Δώδεκα), σελ. 85. Οἱ χεῖρες καί οἱ χῆρες (Προφ. Ἥλια), σελ. 101. Περιβολή, μεταβολή (Χριστούγεννα), σελ. 182.

Γνωριμία μέ τόν Παῦλο

Β' Κορ. δ' 17-ε' 1: Οὐράνια καί ἐπίγεια, σελ. 10. Β' Κορ. ε' 2-4: Ἄλλη σκηνή, ἄλλο σῶμα, σελ. 26. Β' Κορ. ε' 5-6: Ἐπιδημία καί ἀποδημία, σελ. 42. Β' Κορ. ε' 7-10: Ἐκδημία πρὸς τόν Κύριο, σελ. 58. Β' Κορ. ε' 11-12: Μπροστά στόν Κύριο, σελ. 75. Β' Κορ. ε' 12-13: Ἐπιφάνεια ἢ ταπείνωσις; σελ. 90. Β' Κορ. ε' 14-16: Ὑπέρ πάντων ἀνθρώπων, σελ. 106. Β' Κορ. ε' 17-21: Δῶρο καί ἀντίδωρο, σελ. 122. Β' Κορ. στ' 1-2: Καίριος εὐπρόσδεκτος, σελ. 138. Β' Κορ. στ' 3-4: Συστατικά τοῦ Ἀποστόλου, σελ. 154.

τή συνεδρία τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 2012. Δέν δέχτηκαν τήν παρουσία τοῦ πολιτικοῦ δι-
οικητῆ κ. Ἀρίστου Κασμίρογλου, θέλον-
τας μ' αὐτό τόν τρόπο νά διαμαρτυρη-
θοῦν στήν Ἑλληνική Πολιτεία γιά τή φο-
ρολόγισι καί τῶν Ἀγιορειτικῶν ἀκινήτων,
πού βρίσκονται ἐκτός τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

- Ὑπάρχει σήμερα στήν Ἑλλάδα Να-
ός, Μοναστήρι, Ἴδρυμα, Φιλανθρωπικό
Σωματεῖο, πού δέν φορολογοῦνται μέ **20%
τά ἐνοίκια**, πού εἰσπράττει ἀπό ἀκίνητα;
Δέν ὑπάρχει. Ὅλα τά ἐκκλησιαστικά καί
φιλανθρωπικά ἱδρύματα εἰσφέρουν στό
κράτος τό 20% ἀπό ἐνοίκια ἀκινήτων.

- Γιατί μόνο τό Ἅγιον Ὄρος πρέπει νά
κατακρατῆ αὐτό τό 20%; Εἶναι **φτωχότε-
ρο** ἀπό τή φτωχότερη Μονή στήν Ἑλλά-
δα καί ἀπό τόν φτωχότερο ἐνοριακό Ναό;

- Ὑπάρχει ἱδρυμα ἢ ἐκκλησιαστικός
θεσμός (ναός, μονή, ἐπισκοπή κ.λπ.), πού
ἔχει **ἀκίνητα** περισσότερα ἀπό ὅσα ἔχουν
οἱ Μονές τοῦ Ἄθωου;

- Γιατί τότε ἡ **τεράστια περιουσία**,
πού ἐκτός τῆς χερσονήσου τοῦ Ἄθωου
διαθέτουν Ἀγιορειτικές Μονές, μόνο αὐ-
τή δέν πρέπει νά φορολογηται;

- Σέ δυναμικές ἐνέργειες ἐναντι τῆς
Ἑλληνικῆς Πολιτείας ἄς προβαίνουν οἱ
Ἄγιορεῖτες γιά ὅσα **ἀντιχριστιανικά** ἔ-
χουν νομοθετηθῆ, ὄχι γιά τά οικονομικά.

Πάντως γιά τούς μοναχοὺς ὄλων τῶν
ἐποχῶν θά ἰσχύουν τά λόγια τοῦ μεγάλου
φιλομονάχου Πατρός, τοῦ ἱεροῦ Χρυσο-
στόμου: «*Τό “Πώλησόν σου τά ὑπάρχοντα
καί δός πτωχοῖς, καί δεῦρο ἀκολούθει
μοι”*, καί πρὸς τοὺς τῆς ἐκκλησίας προέ-
δρους *ὑπέρ τῶν τῆς ἐκκλησίας κτημάτων
καιρὸν ἂν ἔχοι λέγεσθαι... Νυνὶ δέ οἱ τοῦ
Θεοῦ ἱερεῖς τρυγητῶ καὶ ἀμητῶ παρακά-
θηνται, καὶ πράσει καὶ ἀγορασίᾳ προσό-
δων*» (Ε.Π.Ε. 12,292). **Μετὰ φρασις:**
Ἐκεῖνο τό «Πούλησε τά ὑπάρχοντά σου
καὶ μοίρασε τα στοὺς φτωχοὺς καὶ ἔλα νά
μ' ἀκολουθήσης» (Ματθ. ιθ' 21), πού εἶπε ὁ
Χριστός, καιρὸς νά λεχθῆ καί πρὸς τοὺς
προεστώτες τῆς Ἐκκλησίας, γιά τά κτή-
ματα τῆς Ἐκκλησίας. Δυστυχῶς τώρα,
λειτουργοὶ τοῦ Θεοῦ, ἀφιερωμένοι, ἀσχο-
λοῦνται μέ τρύγους καὶ θερισμούς, μέ
ἀγοροπωλησίες καὶ μέ ἔσοδα.

- Ἄς διεκδικοῦμε **τά δικαιώματα τοῦ
Θεοῦ**. Καὶ τά ἄλλα θά «προστεθοῦν».

Β' Κορ. στ' 5-10: Ἀποδείξεις γνησιότητας, σελ. 170. Β' Κορ. στ' 11-13: Μεγάλη καρδιά, σελ. 186.

Πρόσχωμεν

Τό δικό Του κράτος ἢ δική μας αὐθαιρεσία; σελ. 8. Πρώτη εὐχή τῶν Πιστῶν, σελ. 24. Καθαροί στό σῶμα καί στήν ψυχή, σελ. 40. Χερουβικός ὕμνος - Εὐχή Χερουβικῶν, σελ. 56. Χρυσές ψυχές ἢ χρυσά σκεύη; σελ. 72. Μαντεῖο ἢ Ἐκκλησία; σελ. 88. Ὁ ἀγιώτερος λειτουργός μιλάει γιά τό ψάλσιμο, σελ. 104. Τό Κράτος καί οἱ χειροτονοῦντες, σελ. 120. Πολυαρχιερατικοί συσχηματισμοί σελ. 136. Συναίσθησις ἀναξιότητος, σελ. 152. Γιά τά μωρά ἢ γιά τοὺς μεγάλους; σελ. 168. Λειτουργικός διάλογος ἢ μονόλογος; σελ. 184.

Πατερικά

Στά πνευματικά καί οὐράνια, σελ. 37. Γιορτή ἐπιγείων καί οὐρανίων, σελ. 53. Συνανάστασις, σελ. 68. Ἀσυγχώρητο ἔγκλημα τό σχίσμα, σελ. 85. Πρὸς παιδοποιεῖα ἢ συζυγία, σελ. 118.

Θεολογικά

Κρίση καί αὐτοκριτική, σελ. 5. Καθίζηση καί ἀποστασία, σελ. 7. Ὑπάρχει ζωὴ μετὰ τή... γέννηση; 117. † Ὁ Νικοπόλεως Μελέτιος γιά τὴ Λειτουργία, σελ. 133. Τό μήνυμα τῆς ταφό-πετρας, σελ. 149. † Γιά τὸν Νικοπόλεως Μελέτιο: «Ποιοὶ ἐκτιμοῦν τοὺς ἐκλεκτούς;», σελ. 166.

Διάφορα

Κατασκήνωση 2012 Ἀγίου Στεφάνου, σελ. 80. Στιγμιότυπα κατασκηνώσεως Ἀγίου Στεφάνου Περαχώρας, σελ. 96.

Ἐκδημίες

Πρεσβύτερος τίμιος καί δόκιμος: † ἱερεὺς Νικόλαος Γεωργαντῆς, σελ. 28. Πνευματικὸς ἐφημέριος: † Ἱερεὺς Γεώργιος Χάρτζης, σελ. 40. Ἀσθενικός μέ θαυμαστή δύναμι: † καθηγητῆς Παισανίας Κουτλεμάνης, σελ. 60. Σεβάσμιος γέρον: † Ἀναστάσιος Σέρβος, σελ. 60. Θεολογικὴ σαγήνη: † καθηγητῆς Σπέργιος

Σάκκος, σελ. 74, † ἐπίσκοπος Μελέτιος, Μητροπολίτης Νικοπόλεως καί Πρεβέζης, σελ. 124. «Δέν φοβᾶμαι τό θάνατο»: † φοιτητῆς Βασίλειος Δαρδανός, σελ. 181.

Ἐλεύθεροι σχολιασμοί

Ἐπίγειος ἄγγελος - Τιμὴ, ὄχι ἐκμετάλλευσις - Ἄλλου φυλακίζονται, ἐδῶ δικάζονται - Λυγμοὶ καί ἐλυγμοί, σελ. 13-16. — Καλοποιήσις - Μακάριος ὁ διὰ Χριστὸν πάσχων - Δάνειο: Κακό, αἰσχρό, ἔγκλημα - Συναγερμὸς ἀγάπης, σελ. 29-32. — Παραπλάνησις - Ἡ ρετινιά τῆς αἰρέσεως! - Θυρίδες, παγίδες - Τάματα μέ χρυσαφικά - Παράδειγμα ἡγετῶν, σελ. 45-48. — Καὶ ὑπάκουος καὶ ἀνυπότακτος - Συγγνώμη ἀπὸ τῆ Γραφῆ! - Μέ τό διάβολο λεφτά! - Ὅχι στήν ἐξέδρα, ναὶ στήν ἔδρα! - Θέματα καὶ ἀναθέματα - Ἐλεῖπαν ἐπίσκοποι; σελ. 61-64. — Μετάθεσις εὐθύνων - Παρ' ὀλίγον πρωτο-πυργός! Ἐπέλεξε τὴν φυλακή! - Δυὸ ἐπέτειοι - Φιλανθρωπία μέ τόν... Διάβολο! σελ. 77-80. — Ἀποστολικὸ κήρυγμα - Θύματα καὶ δράστες τῆς πορνείας - Προνόμια μόνο; - Ἁγιασμοὶ καὶ κοράνια! - σελ. 92-96. — Φιλία καὶ ἐγκατάλειψις - Σκεφτήκατε ὅλες τίς μορφές βίας; - Ἀνοχὴ πολιτικῆς... πορνείας! - Παρέλασις ὁμοφυλοφίλων, σελ. 108-112. — Μέ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ - Ὑπερβολές ἢ καὶ χλιδῆ; - Λαὸς παράνομος καὶ κλέφτης! - Μετάλλια ἀπὸ τὴ φόνισσα! - Ἱεραποστολὴ ἢ τουρισμός; σελ. 125-128. — Ἅγιοι καὶ εὐλαβεῖς ἱερεῖς - Γιατί δυὸ ὀνόματα; - Διαφθορά, ἀλλὰ ποιὰ; - Σωματίδιο καὶ Σῶμα! σελ. 140-144. — Σκοτεινὲς δυνάμεις ἢ ἐμεῖς; - Οἱ δυὸ πρωτοσύγκελλοι - Αὐτὰ κι ἂν εἶναι γεγονότα!!! - Ἐπάγγελμα; Κομπιναδόρος!, σελ. 156-160. — Μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς - Καὶ αὐτοί, λοιπόν, ἀπεργοῦν; - Ποιὸς ἔπρεπε, ποιὸς ἔγινε; - Μόνον ὁ Χριστὸς εἶναι... μικρός; σελ. 172-176. — Ἥλιος Ἀγάπης - Για τρία νεογνά ἀνησυχία! Για 300.000 ἐγκλημα-τικὴ ἀδιαφορία! - Ἄνδριάντας! Νὰ θυμίζει τί; - Γιατί νὰ ἀπαλλάσσονται, σελ. 188-191.

Χρυσοστομικό λεξικό

Κάθε τόμος ἀποτελεῖται ἀπὸ 480 σελ. μεγάλου σχήματος (17 x 25). Καὶ οἱ πέντε παρουσιάζουν 10.000 θέματα. ● Ὁ πρῶτος ἔχει θέματα ἀπὸ τὰ γράμματα Α, Β, Γ.

● Ὁ δεύτερος ἀπὸ τὰ γράμματα Δ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι. ● Ὁ τρίτος ἀπὸ τὰ γράμματα Κ, Λ, Μ.

● Ὁ τέταρτος ἀπὸ τὰ γράμματα Ν, Ξ, Ο, Π. ● Ὁ πέμπτος ἀπὸ τὰ γράμματα Ρ, Σ, Τ, Υ, Φ, Χ, Ψ, Ω. ● Κάθε τόμος 20 €.

Παραγγελίες: Ἡ στὰ τηλέφ.: 2103212713 καὶ 2109765440. Ἡ στὴ διεύθυνσι: Ἀρχμ. Δανιὴλ Ἀεράκη, Χριστοκοπίδου 12, 10554 Ἀθήνα.ματος (17 x 25).